

II SIMPOSI INTERNACIONAL SOBRE MÍSTIQUES I HETERODOXES RELIGIOSES

31 de gener, 1 i 2 de febrer 2024

1. Títol comunicació

Què Santa Llúcia et conservi la vista! La devoció popular de l'ofici del fil. (Format híbrid)

2. Resum

Malgrat el pas del temps, després de centennis i generacions, el Barri Gòtic continua presenciant com cada 13 de desembre els seus carrers esdevenen curulls de gentada que, malgrat el fred, s'alinea en fileres a l'espera d'entrar a la capella de Santa Llúcia de la Catedral de Barcelona. La diada, segons la tradició cristiana, celebra el martiri i miracle de Santa Llúcia, qui gràcies a la mà de Déu recuperà la vista després d'haver perdut els ulls durant la flagel·lació. Precisament a causa de l'imaginari que envolta la figura, el culte a la santa és especialment celebrat per aquells, que per motiu del seu ofici, depenen de la seva vista per a poder subsistir. Sastres, costureres, modistes, arquitectes i més recentment informàtics acudeixen a la capella per a prevenir la pèrdua de la vista: "Que Santa Llúcia et conservi la vista!".

La particular demografia dels devots, i en especial la seva extensa feminitat, converteixen el culte en un objecte d'interès pel que fa a les expressions espirituals de segments subalterns de la societat. Així doncs, partint de la premissa que els devots de Santa Llúcia empenen el repertori devocional catòlic com a vehicle d'expressió de les seves preocupacions vinculades a la seva condició social.

A través de l'exposició de diversos testimonis recopilats al llarg de la investigació duta a terme, la presentació examinarà les pràctiques i dinàmiques discursives que envolten el culte i el rol que aquestes tenen en la vida de les treballadores del fil per tal de demostrar com el culte va ser un, per una banda, un element clau per a la construcció d'un sentiment col·lectiu entre les treballadores, i com per l'altre va posar a la seva disposició una sèrie d'eines simbòliques i rituals a través de les quals expressar la seva condició.

3. Autora

Berta Escolà i Parra
Universitat de Barcelona i Universitat de Groningen
EPOGÈ-UB, GREMHER-UB
bertaescolaparra@gmail.com

Anallely Castañeda
Universitat de Barcelona
EPOGÈ-UB, GREMHER-UB, OACU-UB
anallely.castaneda@gmail.com

4. Sessió temàtica

La apropiación femenina de la religiosidad popular catòlica.